

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 01 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr.1/2 (350/351) 1977 vasario 28

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Ž Y M I Ū J Ų R A Š Y T O J Ų S U K A K T Y S

Gyvenant svetimoje žemėje, viena iš svarbiųjų pareigų tautiečiams yra spiestis vieniems arčiau kitų. Spiestis ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai - prisiminti tuos tautiečius, kurie lietuvių tautai yra pasitarnavę savo darbais. Mąstydami apie juos, mes stiprėjame dvasia. Šitokias progas siūlo žymiųjų asmenų sukaktys, kurių būna kiekvienais metais. Šiomet pasitaiko net kelių rašytojų sukaktys.

Antai, šiais metais sueina 50-metis nuo dr. Jono Basanavičiaus mirties, 70 metų sukako Bernardas Brazdžionis, 75 metų sulauks Vytautas Alantas, Juozas Keliuotis, Stasys Santvaras, dr. Jonas Grinius. 100 metų šiomet sukanka, kai gimė Marija Pečkauskaitė ir Oskaras Vladislovas Milašius. Tikriausiai čia suminime ne visus. Tačiau bent keliais žodžiais čia norime paminėti tris mūsų rašytojus, kuriems beveik nėra vietos, arba jos per mažai tėvynėje.

Pirmiausia prie tokių priklauso B e r n a r d a s B r a z d ž i o - n i s , kuriam šiomet vasario 2 suėjo 70 metų. Jo raštai Lietuvoje konfiskuojami, o sovietiniai kritikai vadina jį dekadentu, nors jis yra vienas didžiausių ir vaisingiausių lyrikų tarp gyvųjų Lietuvos poetų. Pradėjęs rašyti eilėraščius dar gimnazijos žemesnėse klasėse, jis yra išleidęs 12 savo poezijos rinkinių, neskaitant 18 knygelių vaikams skirtų eilėraščių. Šis lyriko vaisingumas toli gražu nereiškia poeto lėkštumo, kaip kam gali atrodyti, nes, teturėdamas 23 metus, Bern. Brazdžionis su didele rimtimi jau rašė apie žmogaus mįslę. Augant pasaulio karo grėsmei, šalia žmogaus ir žmonijos problemų iškilo Dievo galybės bei rūstybės tema, o prasidėjus II pasaulinio karo ir Lietuvos nelaimėms, Brazdžionis jau rašė apie globojančią Dievo apvaizdą, mirties galybę ir tėvynės meilę, kartais net garsiai šaukdamas:

Šaukiu aš tautą, GPU užguitą
Ir blaškoma, it rudenio lapus...
Šaukiu lietuvių glaustis prie lietuvių,
Ir gyvą širdį prie gyvos širdies,
Kad tamsiame vidurnakty nežuovę,
Pakiltų rytmečiui gyventi ir žydėti!

Šitie žodžiai, parašyti Brazdžionio pirmosios sovietinės okupacijos metais, išsivystė į tėvynės meilės ir Lietuvos ilgesio giesmes, kai tūkstančiai lietuvių tapo tremtiniais Vakarų Vokietijoje karo pabai-goje. Nuo tada kai kurie kritikai sudarė net klaidingą nuomonę, tardami, kad B. Brazdžionis tesąs oficialaus patriotizmo poetas, nors savo poezijos muzikaliu skambesiu ir jos temų plačia bei įvairia skale jis gali varžytis su bet kuriuo šių dienų lietuvių poetu.

Visų lietuvių dėmesio ir pagarbos yra nusipelnusi bajoriškos kilmės didelė demokratė **M a r i j a P e č k a u s k a i t ė**, kurios gimimo data buvo rašoma klaidingai 1878 vasario 24, nors iš tikrųjų, pagal surastus metrikus, ji yra gimusi vieneriais metais anksčiau. Taigi pagal naująjį kalendorių šiemet kovo 8 sukanka 100 metų nuo gimimo tos retos moters, kuri savo tauria asmenybe sušvito Lietuvoje spaudos draudimo laikais, pasislėpusi po negražiu Šatrijos Raganos tautosakiniu vardu. Tai buvo mokyčiausia tautinio atgimimo rašytoja, nes buvo aukštuosius mokslus išėjusi Šveicarijoje.

Ten susižavėjusi garsiu pedagogu Viliu Foersteriu, jo krikščioniško humanizmo idėjas ji vėliau uoliai skleidė Lietuvoje, versdama jo raštus į lietuvių kalbą, arba rašydama straipsnius ir knygas auklėjimo klausimais (pvz. "Motina auklėtoja"). Nepriklausomybės laikais šimtai lietuvių studentų ir moksleivių stengėsi sekti Marijos Pečkauskaitės mintimis, kurios, atsispindėjusios jos kūryboje, tauriai nuteikdavo taip pat kitus lietuvius. Ir nenuostabu, kad jos pedagoginiai ir dailieji raštai veikė visus teigiamai: rašytojos centrinė idėja buvo dvasinės meilės dalia ir grožis. Visose savo apysakose Marija Pečkauskaitė pasakojo ir vaizdavo įvairų meilės spindesį, kuris suteikia jaukia šilumą ir šviesą vaikystei, padeda surasti savo pašaukimą jaunystėje, įkvepia gerus darbus žmonėms ir tėvynei, nuskaidrina tėvų ir vaikų santykius šeimoje, padeda nugalėti visur slankiojantį mirties šešėlį ir iš anapus karsto suteikia jėgų nugalėti kūno pagundas.

Be abejo, įsigilinimas į šios taurios moters kūrybą gali pasitarnauti mūsų dvasiai moraliniu ir tautiniu atžvilgiu.

Mažiau už **M. Pečkauskaitę** mums pažįstamas **O s k a r a s V l a d i s l o v a s M i l a š i u s**, gimęs 1877 gegužės 29 Cerėjos dvare, buv. Mogilevo gubernijoje, dabar Gudijoje. Šis didelis poetas ir krikščionis mistikas, senosios Lietuvos aristokratų palikuonis, vaikystėje tekalbėjęs lenkiškai ir prancūziškai, visus savo kūrinius yra parašęs prancūziškai, tačiau save laikė lietuviu, tarptautiniame forume kovojo dėl Lietuvos teisių, buvo pirmuoju Lietuvos Respublikos atstovu Prancūzijoje ir lietuvių dainas bei pasakas vertė į prancūzų kalbą. **O. V. Milašius** mums ir mūsų jaunimui yra šviesus pavyzdys, kaip galima būti ištikimu savo tėvynei. Juk jis savo gražiausius metus praleido toli nuo Lietuvos (dažniausiai Prancūzijoje); ir vis dėlto jam pakako tėvo priminimo apie Lietuvos didžiąją kunigaikštystę, kad visą laiką liktų ištikimas senolių tėvynei ir pradėtų viešai ginti jos teises, dar nepažinodamas nė vieno atgimstančios Lietuvos politiko.

Gerbdami **Oskarą Milašį** už jo giliąprasmę kūrybą, prancūzai turi įsteigę Paryžiuje Milašiaus bičiulių draugiją, kuri rūpinasi mūsų poeto kūrybiniu palikimu, o šimtmečio sukakties proga ruošia jo paminėjimo iškilmes š. m. birželio 18 ir 19 Fontenebleau mieste, kur yra **O. V. Milašiaus** kapas.

Būtų gražu, jeigu mūsų Bendruomenės apylinkės, pagal išgales, prisimintų tuos rašytojus viešai.

J. Gintautas

Dr. Jono Griniaus pagerbimas

Müncheno lietuvių ruošiamas š. m. kovo 19 Susitikimo namuose (Haus der Begegnung). Kalbės lietuviškųjų organizacijų bei institucijų atstovai, bus meninė dalis, įvyks ir draugiškas pobūvis.

Marijos Pečkauskaitės

minėjimą 100 metų sukakties proga ruošia Nordrhein-Westfalijos Lietuvių bendruomenės atstovybė š. m. gegužės 21 Düsseldorf, Bismarck-str. 90 Haus des Deutschen Ostens.

V A S A R I O 1 6 M I N Ė J I M A I

Kai kurie mūsų futurologai tvirtino, kad lietuvių svetur iki šiol ruošti minėjimai menkės ir netolimoje ateityje visiškai išnyks. Dabar ryškėja, kad jų pranašystės nežada išsipildyti. Jei spręsti iš šiemetinių Vasario 16 minėjimų, tai jie ne silpnėja, o vis tvirčiau įsigali. "Informacijų" redakciją iki šiol pasiekusios žinios sako, kad šiais metais ruošti 59-ųjų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių minėjimai tiek savo programų svarumu, tiek iškilmingumu bei dalyvių skaičiumi pralenkė praeitų metų šventes. Atrodo, kad juo labiau okupuotą tėvynėje mūsų tautos švenčių minėjimai varžomi ir tramdomi, tuo uoliau laisvėje gyvenantieji lietuviai jas puoselėja ir švenčia. Šiame biuletenio numeryje, deja, galime pateikti tik artimesnių vietovių minėjimų aprašymus.

K a i s e r s l a u t e r n

Lietuvos nepriklausomybės šventė vasario 12 pradėta bendromis katalikų ir evangelikų pamaldomis, kurias laikė kunigai Br.Liubinas ir Fr. Skėrys. Abudu pasakė ir po atitinkamą pamokslą. Po to 8593 LS kuopos salėje vyko akademinė dalis. Ją atidarė ir uždarė Vokietijos LB Valdybos pirmininkas Jurgis Barasas, kuris gyvena ir dirba Kaiserslauterne.

Paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius V.Natkevičius, M.A. Anot jo, nors šiuo metu Lietuva pavergta, bet joje yra daug dvasios milžinų. Kaip pavyzdžius suminėjo susideginusį Romą Kalantą, kalinę Nijolę Sadūnaitę ir kankintą bei nužudytą Mindaugą Tamonį. Jie priešinosi Maskvos pastangoms sukomunistinti ir surusinti Lietuvą. Paskutiniame Lietuvos kumnistų partijos visuotiniame suvažiavime viskas jau vyko rusų kalba. "Didžiojo brolio" kalba brukama ir į kasdieninį lietuvių gyvenimą. Gyventojai priešinosi. Tik Vakaruose, anot V. Vokietijos politiko R.Barzelio, marksizmo dvasia, o per tai ir komunistinės nuotaikos matomai stiprėja. Galiausia paskaitininkas kvietė susirinkusius, kurių buvo apie 100, leisti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją. Šiuo metu iš Kaizerslauterno ten esąs tik vienas mokinys, o galėtų būti keletas ar net keliolika.

Po tautos himno vyko Vasario 16 gimnazijos muzikos mokytojos Violetos Rakauskaitės-Landienės dainų koncertas ir bendras pasilinksminimas.

M a i n z

Minėjimas įvyko vasario 13. Šv.mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Br.Liubinas. Po pamaldų bažnyčioje sugiedotas tautos himnas.

Salėje minėjimą atidarė Alf.Miškelevičius. Paskaitą skaitė amerikiečių aviacijos pulk.leit.D.Skučas apie Helsinkio konferenciją ir jos įtaką į Lietuvos laisvinimo pastangas. Trumpą žodį tarė ir Vokietijos LB Valdybos pirmininkas J.Barasas.

Po minėjimo įvyko VLB Mainzo apylinkės narių susirinkimas. Prisimintas neseniai miręs pirmininkas J.Kriščiūnas. Jo įpėdiniu išrinktas Alfonsas Miškelevičius, o nariais - Juozas Lasys ir Eduardas Sarcevičius. Kontrolieriais tapo J.Černius ir Vl.Sivonis.

S c h w e t z i n g e n

Vasario 16-tą 8591 LS lietuvių kuopa šventė. Jos minėjimas pradėtas amerikiečių koplyčioje ekumeninėmis pamaldomis, kurias laikė kuopos kapel.kun.Br.Liubinas ir kun.Fr.Skėrys. Abu kunigai pasakė pamokslus dienos tema. Per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Akademinė ir meninė minėjimo dalis vyko erdvioje amerikiečių karių teatro salėje, talpinančioje per 400 asmenų. Minėjimo dalyviai užpil-

dė mačiau kaip pusę salės. Sceną puošė didžiulės lietuvių, vokiečių bei amerikiečių vėliavos, apšviestos televizijos prožektorių. Iškilmes pradėjo kuopos vadas maj. J. K. V a l i ū n a s , pasveikindamas aukštuosius svečius: vyr. Schwetzingeno burmistrą Wai-
bel su poniu, amerikiečių pulkininkus Lynch ir Joyce, LS pulk. Brigge ir pulk. leit. Tomaszewski, dr. A. Gerutį, NDR televizijos bei vietos spaudos atstovus ir visus svečius. Anglų kalba jis paaikškino šios šventės prasmę, suminėdamas svarbiuosius faktus iš Lietuvos istorijos nuo mūsų valstybės įkūrimo iki šių dienų. Išreiškė viltį, kad Lietuva vėl atgaus laisvę.

Dienos paskaitininkas buvo dr. A. G e r u t i s iš Berno (Šveicarija). Kalbėdamas vokiškai, jis nušvietė Nepriklausomybės Akto atsiradimo aplinkybes ir trumpai apžvelgė nepriklausomybės laikotarpį ir pasiekimus laimėjimus, laisvės netekimą ir po to sekusias okupacijas. Suminėjo ryškiuosius paskutiniųjų laikų pasipriešinimo prieš sovietinį režimą faktus. Pasakė daug aštrių žodžių pasaulio galiūnams, nekrepiantiems dėmesio į mažų tautų kančias ir nepaisantiems tarptautinio teisingumo pradų. "Sovietai atominės bombos nebijo, nes ją turi; bet jie bijosi laisvės, kurios neturi ir nenori kitiems duoti", baigė savo pranešimą vokiečių kalba.

Kalbėdamas lietuviškai, dr. Gerutis pasveikino auditoriją Šveicarijos lietuvių vardu, pagyrė kuopos vyrus, paveikiai remiančius Vasario 16 gimnaziją ir kitas lietuviškas institucijas. Nuo jų neatsilieka ir Šveicarijos lietuviai, XXI Liet. studijų savaitei Morschache suaukoję apie 10.000 šv. frankų. Artėja IV PL Jaunimo kongresas, kurį taip pat reikės paremti.

Nors Lietuva laisvės netekusi, bet jos padėtis ne beviltiška. Tarp-tautinėje teisėje nėra buvę atsitikimo, kad 37 metus nebūtų buvusi pripažinta kurio nors krašto okupacija. Sovietinės Lietuvos okupacijos Vakarų valstybės iki šiol nėra pripažinusios. Tai didelė teisinė ir moralinė parama mūsų laisvės bylai.

Meninę programos dalį atliko Vasario 16 gimnazija. Muzikos mokytoja V. R a k a u s k a i t ė - L a n d i e n ė , pasikeisdama su tautinių šokių grupėmis, dainavo Raudonikio, Gorbulskio bei Offenbacho kompozicijas: apie tėvynę, jaunystę, senas gatveles, gegužinę, kregždes, jūrą ir barkarolę. Dainininkės programa buvo plati, salės akustika ir garsintuvai puikūs. Klausytojai buvo sužavėti. Entuziastiškai buvo publikos sutikti ir t a u t i n i a i š o - k i a i , paruošti mokyti. M. D a m b r i ū n a i t ė s , Jaunųjų ir vyresniųjų moksleivių grupės pakartojo tuos pačius šokius, kuriuos šoko priešpiet Romuvoje. Pranešinėjo L. Rekašiūtė.

Minėjimas baigtas tautos himnu. Nors užsitęsė pustrėčios valandos, bet programa buvo tokia įvairi ir įdomi, kad netgi svetimtaučiams nenusibodo.

Draugiško pobūvio visi persikėlė į kuopos svetainę. Čia svečiai buvo vaišinami šaltais užkandžiais ir įvairiais gėrimais. Kas norėjo stipriai pasisotinti, nusileido į kuopos valgyklą, kur visų laukė šilta vakarienė. Svetainėje vyresnieji dar keletą valandų šnekučiavosi, girkšnodami ir užkandžiaudami, o jaunimas šoko.

Vietinė vokiečių spauda išsispausdino iškilmių aprašymą ir nuotraukas. 8591 LS kuopa išleido 12 psl. brošiūrėlę anglų kalba. Ji padalinta į 13 skyrių, kuriuose pateikti duomenys apie Lietuvos užimamą plotą ir sienas, kalbą, gyventojus, valstybės įkūrimą, sąjungą su Lenkija, tautinį atgimimą, nepriklausomybės atstatymą, sovietų užpuolimą, okupaciją ir aneksiją, didžiųjų galybių atsisakymą pripažinti sovietinę okupaciją, 1941 sukilimą, pasipriešinimą sovietinei okupacijai ir lietuvių kovą už laisvę krašte ir svetur. Leidinėlis be datos, tad galės būti naudojamas įvairiomis progomis ir ateity.

S t u t t g a r t

59-ąsias nepriklausomybės atsteigimo metines vietos LB apylinkės valdyba suruošė vasario 19 švabų sostinės centre esančiuose studentų namuose. 16 val. koplyčioje įvyko iškilmingos ekumeninės pamaldos: šv. mišias atnašavo kun.K.Senkus, pamokslą pasakė kun.Fr.Skėrys. Skambėjo lietuviškos giesmės.

Minėjamą 17 val. atidarė apylinkės pirmininkė E.Lucienė, pasveikindama draugiškų tautybių atstovus ir savus tautiečius. Paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius V.Natkevičius, M.A. Jis apibūdino Nepriklausomybės Akto kilmę, trumpai apžvelgė didžiuosius nepriklausomos Lietuvos laimėjimus. Kalbėdamas apie dabartinę padėtį Lietuvoje, prelegentas pabrėžė viešpataujančias okupacijai pasipriešinimo nuotaikas, pagimdžiusias tokius kovotojus, kaip Kalanta, Tamonis, Sadūnaitė ir daug kitų.

Po paskaitos nuoširdžius sveikinimo žodžius tarė Lietuvos vokiečių, latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Didelį publikos susižavėjimą iššaukė Stasiulienės vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė VIL-TIS, sudaryta iš 8 porų šveicarų. Kiekvienas jų šoktų 12 šokių susilaukė triukšmingų katučių. Į šokių tarpą su lietuvių poetų eilėraščių pyne įsiterpė Vasario 16 gimnazijos moksleiviai: J.Barasaitė, I.Šližytė ir A.Panceris.

Tuoju metu prasidėjo Stuttgarto Liet. moterų klubo ir jaunimo ruoštas smagus kaukių balius-fašingas. Grojo gera Dreiseidel kapela, vyko turtinga tombola. Užkandžių ir gėrimų taip pat netrūko.

--- oOo ---

NORDRHEIN-WESTFALIJOS LIETUVIAI BELGIJOJE

Belgų miestelio Mont-sur-Mardienne pakviesti 1976 gruodžio 18 NRW lietuviai atliko programą kalėdiniam koncerte. Tautinių šokių grupė, vadovaujama I.Mauzienės ir akordeonu palydima Z.Mauzos, grakščiai pašoko Suktinį, Žiogelį, Jonkelį, Džigūną ir Kubilą. A.Kablauskaitė ir V.Kučma duetu nuotaikingai padainavo 4 lietuviškas dainas, o Br.Spies-Gailiūtė - St.Šimkaus ir V.Banaičio harmonizuotas liaudies dainas. Fleitininkas P.Odinis meistriškai pagrojo Mozarto, Dvarionio ir Kačanauskų kūrinius. Baritonas Burei-Aurelio atliko arijas iš Mozarto Don Žuano ir Gounod Fausto. Solistams akompanavo pianistė Salm. Programą pranešinėjusi St.Baltusienė paskaitė ištrauką iš O.Milašiaus "Septynių vienatvių".

Programose buvo išspausdinta informacijos apie Lietuvą bei lietuvius ir apie NRW lietuvių kultūrinę veiklą. Vakaro garbės prezidiumas buvo asmeniškai supažindintas su lietuviškais Kalėdų papročiais ir apdovanotas lietuviškais juostomis. Po koncerto visi programos atlikėjai buvo pakviesti išgerti "draugystės stiklo" su burmistru Demaca ir ponija. Padėkos žody burmistras pasidžiaugė, kad galėjęs gėrėtis nesugadinta kultūros apraiška pilname snobizmo pasauly.

Gruodžio 19 (sekmadienį) NRW tautinių šokių grupė ir Kablauskaitė su Kučma atliko lietuviško folkloro programą karo invalidams jų institute Uccle Briusely. Instituto direktorius taip pat nepagailėjo šiltų žodžių programos atlikėjams ir apskritai lietuviams.

Kvietimas koncertuoti Belgijoje gautas dainininkės Br.Spies-Gailiūtės tarpininkavimu. Organizuojant išvyką, talkininkavo Ašmantai, Gaubiai ir kt., bet didžiausią našta pakėlė Vokietijos LB Valdybos įgaliotinis Nordrhein-Westfalijoje M.Kiužauskas.

M ü n c h e n

Bavarijos sostinės lietuviai pradėjo šiuos metus vaikų ir jaunimo renginiais. Sausio 8 Moterų klubas suruošė Eglutę šeimoms su

" 6 "

vaikais. Pobūvio programą sudarė Kalėdų senelio (R.Hermano) gyvas pokalbis su vaikučiais ir tėveliais. Senelis norėjo žinoti, ką vaikučiai per praeitus metus išmoko vargo mokyklėlėj ir iš tėvelių. Mažieji Senelio smalsumą patenkino, deklamuodami lietuviškus eilėraščius ir lietuviškai kalbėdami ir už tai susilaukė dovanų. Vyresnieji taip pat nebuvo nuskriausti: jiems suteiktas malonumas užbaigti kalėdinius kepsnius ir linksmai pasišnekučiuoti.

Sausio 21 vietos L i a u d i e s universitetas (Volkshochschule) Mūncheno priemiesty Puchheime suruošė l i e t u v i ū - r u m u n ū f o l k l o r o v a k a r a . Lietuvišką programą atliko RATUKAS. Jo seniūnė Kr.Pauliukevičiūtė supažindino klausytojus su Lietuvos istorija, lietuvių kalbos reikšme filologijos studijoms ir lietuvių tautiniais šokiais. Rumunai taip pat pateikė informacijų apie save. Lietuvių ir rumunų tautinių šokių grupės pakaitais pašoko po šešis šokius. Po koncerto lietuvių ir rumunų jaunimas draugiškai pabendraavo.

R o m u v a

Š.m. vasario 5 VLB Romuvos apylinkės valdyba gimnazijos valgyklos salėje surengė labai linksmą kaukių balių, sutraukusį apie pusšimtį dalyvių. Ponios suvežė daug skanių užkandžių, o vyrai - gėrimų. Šokių muzika pasirūpino apylinkės pirmininko Tendzegolskio sūnus Rolandas. Didžioji dalyvių dalis buvo pasipuošusi įdomiomis kaukėmis. Irgi kaukėti mokiniai pasirinko aukų savo karnavalui-užgavėnėms.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

V a s a r i o 1 6

1918 nepriklausomybės atsikovojimas lietuviams toks reikšmingas tautingumo įvykis, kad ir dabar, daug metų po jo, vyresnioji karta vis bando tuo įvykiu iš vidaus sucementuoti lietuviškąją sąmonę priaugančiame tautos jaunime. Vienas net iš lauko ryškiai pastebimas to įvykio paminklas yra Vasario 16 gimnazija, kur kasmet ši lietuvių svarbioji diena prasmingai švenčiama, bandant joje sukauptus lietuviybės impulsus iškiepyti į jaunųjų sąmones metų metams, visam gyvenimui.

Kadangi gimnazijoje susitelkę meno kūrybinės pajėgos sugebėjo patiekti šventei ilgą programą, tai ją reikėjo skelti pusiau. Gimnazija savo vardadienį ir tautos šventę pradėjo iš vakaro teatriniu spektakliu. Šventėn duris atidarė kapelionas kun. J. D e d i n a s , pasveikindamas visus: jaunimą, mokytojus ir svečius garbingu, visus lietuvius apjungiančiu ir iš kitų tautų išskiriančiu kreipiniu "Lietuviai". Kalbėtojas lietuvingumo reikšmę pagrindė net matematiškai. Anot jo, Amerikos lietuviukas amerikiečių tautai svarbus ir angažuojamas tik kaip viena dušimtmilijoninė dalis (JAV-bėse yra per 200 milijonų gyventojų), V.Vokietijos lietuviukas yra v.vokiečių tautos tik viena penkiasdešimt milijoninė dalis. Gi kas įaugęs ar įaugęs lietuvių tauton, to reikšmė savai tautai yra jau viena trimilijoninė, t.y. 60 kartų didesnė už JAV ir 20 x didesnė už V.Vokietijos tautiečio svarbą.

Lietuvių tauta beldžiasi į kiekvieną lietuvį, pusiau lietuvį ar tik dalelyte lietuvį, kad niekas jai nedingtų; ypač dabar, kai tautai Lietuvoje gerokai užrištos raudona skarele akys, kiekvieno yra net moralinė pareiga už Lietuvos ribų būti jai, aklinamai, šviesiomis akimis. Lietuvių tautai gerokai užrišta burna; mūsų pareiga laisvomis savo burnomis prabilti už ją, pusiau nebylę, į tautos draugus ir į viešąją pasaulio opinią. Daugeliui lietuvių prie Baltijos supančios rankos; mūsų laisvos rankos tegul darbuojasi tautai.

Kiekviena Vasario 16 šventė yra visiems, ypač lietuviams, pranašiškas iškvietimas aukotis už silpnus ar silpninamus, bet norinčius ir sugebančius nepriklausomai gyventi. Ši šventė ne tiek praeities diena, kiek dabar profetišku ugni/kalniu išsiveržianti kiekvienai trimilijoninei tautos daliai. Kalbėtojas priminė du mūsų tautos pranašus. Dr. J. Basanavičius, negalėdamas dėl caro gydytojauti savo žemėj, pasirinko laisvąją Bulgariją, kad iš jos padėtų savo tautai būsimos laisvės idėjomis, raštais.

Antroji - šiandienos pranašė - Nijolė S a d ū n a i t ė . Užsieniui ji tapo visu lietuvių rezistentų surinktine sąvoka. Kaip šią iškilią Lietuvos dukrą nuasmeninantis režimas bandė paversti nulio vertės žmogum, kaip ji žmogaus teisių nepaisančiame teisme tą nulį susprogdino ir kaip iš už Lietuvos, iš kalėjimo, ji yra tautai ir viešajai pasaulio nuomonei ugnikalniu, pavaiždavo kun. J. Dėdino parašytas ir surežisuotas teatrinis vaidinimas LIETUVAITĖ, KURI NEIŠSIGANDO.

Veiksmai. Nijolė darbuojasi palatoje, nulikdama prie "LKB Kronikų". Milicija įtarinėja Nijolę pagrindine spauda, o kad įrodomai susektų, įgabena į jos palatą neva sužeistą agentą Litvanovą. Tasai bando sužadinti sau seselės pasitikėjimą, nuduodamas pamaldų ir patriotą. Nijolės įtarimą patvirtina jos draugė seselė Bronė, atradusi pas tariamą ligonį slaptų vielų (mini-siūstuvą). Abiems merginoms skubu paruošti "Kronikas", todėl jos bando išjungti visastebinčias agento akis miego vaistais. Litvanovas, apsikriai juos išspiovēs, neužmiega ir siūstuvu iškviečia miliciją užklupti pagrindininkes.

Teisme Nijolė nenusigando. Dar daugiau - ji pati puolė teismą už šališkumą, puolė ir visą tarybinę valstybę už nesilaikymą pagrindinių žmogaus laisvių, įrašytų konstitucijoje ir UNO žmogaus teisių deklaracijoje. Išoriai laimėjo sovietinė tikrovė - Nijolę išvedė kalėti, esmiškai gi - kūjo-piautuvo vieton sugražintoji trispalvė ir vytiš.

Vaidino gimnazijos jaunųjų mokinių teatro mėgėjų būrelis. Atskiras scenas užfiksavo vokiečių televizija ruošiamam filmui apie Lietuvą.

Vasario 16-tą gimnazija šventė. Jau 9 val. rytą Romuvos kieme pasirodė trys Norddeutsche Rundfunk televizijos automobiliai su jos redaktoriais D. Martinsu ir trimis technikais. Įdomu, kad garso technikas yra klaipėdietis Šernas, kalbą lietuviškai ir rusiškai (11 metų išbuvęs Sibire).

9,30 val. pilies rūmų aikštelėje pakelta trispalvė, giedant Lietuvos himną. 10 val. kaimo bažnytėlėje įvyko ekumeninės pamaldos už Lietuvą ir jos kovotojus, taip pat prašant Dievą uždegti mūsų jaunimą laisvės kovotojų dvasia. Tos intencijos įpintos į gimnazijos kapelionų kun. J. Dėdino ir kun. Fr. Skėrio skaitytas maldas. Buvo giedamos lietuviškos giesmės, vargonaujant Valt. Banaičiui.

11 val. pilies salėje vyko akademinė šventės dalis, pradėta visų giedama "Graži tu mano, brangi tėvyne", vargonais palydint V. Banaičiui. Direktorius V. Natkevičius, M. A., pastebėjo, jog Vasario 16-oji mūsų gimnazijai yra brangiausi diena, nes tuo vardu ji yra pavadinta. Ji taip pat nusako mūsų mokyklos tikslą. Anot Maironio, mokslas lietuviams reikalingas, kad šalį išlaisvintų iš amžių skriaudos. Ta skriauda vykdoma ir šiandien. Ją kenčia tėvynėje gyvenantieji, ją pastebi ir lankytojai. Laisvės trūkumą krašte pastebėjo ir mūsų mokinė Eglė, prieš porą metų nuvykusi į Lietuvą. Ji tai drąsiai į akis pasakė sovietiniam pareigūnam.

Vakar mus jaudino vaidinimas apie Nijolę Sadūnaitę. Turime ir daugiau bebaimių laisvės kovotojų - Lukšą, Tamonį, Kudirką ir kit. Mokytoja Br. L i p š i e n ė sakėsi, kad ją labai jaudina galimybė pirmą kartą savo gyvenime pasveikinti Vasario 16 proga tokį gausų būrį. Jaunimui, kuris nėra patyręs nelaisvės slėgos, sunku suprasti, kokią neįkainojamą

- 8 -

mą vertę turi laisvė.

Vasario 16 Aktu, - tęsė kalbėtoja, - Lietuva įėjo į laisvų tautų šeimą. Šiandien Lietuvos vardas stengiamasi ištrinti iš pasaulio žemėlapyje. Kai lietuviai sportininkai, meno ansambliai ar kitokie sambūriai siunčiami užsienin, jiems prisegamos sovietinės etiketės. Rytų Europos istorijoje bei geografijoje mažai nusimanantys užsieniečiai vadiną juos rusais. Vos tik lietuviai krašte prieš tokį nuvertinimą pakeilia balsą, yra žiauriai tramdomi. Net kraštotyros darbuotojai ar blaivybės skleidėjai baudžiami.

Ar Lietuvoje švenčiama Vasario 16 ? Atsakymas teigiamas. Sunku būtų rasti žmogų, kuris tos šventės nežinotų, bet ne visi vienodai ją mini. Moksleiviai ir studentai kartais net išviršiniaus ženklais parodo, kad jie Vasario 16 švenčia. Šen ir ten pasirodo iškeltos Lietuvos vėliavos. Vasario vidury sustiprinamas komunistinių šnipų budrumas. Bailesnieji vengia vasario 16 švęsti savo gimtadienį, nes paskui sunku būna įtikinti bolševikinius agentus, kad švenčiamas gimtadienis, o ne Vasario 16. Baigdama, kalbėtoja kvietė moksleivius būti gerais gyvenamo krašto piliečiais ir dar geresniais Lietuvos patriotais.

J.Barasaitė, I.Šližytė ir A.Panceris muzikos fone jautriai perteikė lietuvių poetų kūrinių montažą. Z.Dapkūtė, Br.Preuss'aitė, Erl.Lu-necaitė ir K.Langytė padainavo Trakų pilį ir Šaltyšių. Gražiai pasirodė mokyt.M.Dambriūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė. Šešios poros vyresniųjų mokinių, palydimi akordeonu V.Kemeraičio, pašoko Šustą. 5 poros jaunesniųjų žvaliai sutrypė Kalvelį ir šokį be vardo. Meninę programos dalį užbaigė vyresnieji šokėjai Gyvataru, o visa programa baigta visų sugiedotu tautos himnu.

Vokiečių televizija filmavo visą programą: vėliavos pakėlimą, pamaldas bažnyčioje ir minėjimą pilies salėje. Tai šventei suteikė dar daugiau iškilmingumo. Redaktorius D.Martins yra numatęs pagaminti filmą apie Lietuvą bei lietuvių gyvenimą krašte ir svetur, ypač apie religinį gyvenimą. Filmą būtų apie 30-45 minučių ir vokiečių televizijoje pasirodytų ateinantį rudenį.

E v a n g e l i k ų k a p e l i o n a s - k u n i g a s

Lietuvių evangelikų liuteronų vyriausios tarybos nutarimu Vasario 16 gimnazijos evangelikų kapelionui kun.diakonui Fricui SKĖRIUI nuo 1977 sausio 1 suteiktas kunigo titulas.

A b i t ū r o s e g z a m i n a i

šiais metais prasidėjo sausio 24 matematikos rašomuoju. Po jo sekė vokiečių, anglų, lietuvių ir rusų kalbų rašomieji. Žodiniai egzaminai bus tik gegužės mėn. Egzaminus laiko 4 abiturientai.

Abitūra yra valstybinė. Ją išlaikę, abiturientai gauna teisę stoti į visus Vokietijos bei kitų šalių universitetus.

V e l y k ų a t o s t o g o s

prasideda balandžio 2 ir tęsiasi iki balandžio 18. Mokiniai išvažinėja į namus balandžio 1 nuo 11 valandos ir grįžta bendrabutin balandžio 18. Pamokos prasideda balandžio 19.

R e i k a l i n g a v i r ė j a

Gimnazijos virtuvei reikalinga etatinė-is virėja-s arba virtuvės darbininkė-as, kuri-s per trumpą laiką ryžtusi išmokti virti. Atlyginimas vidutinis, daug atostogų.

U ž g a v ė n e s

mokiniai šventė vasario 21 vakare ir vasario 22. Gražiai išpuoštoje pilies salėje vyko smagūs šokiai. Visi dalyviai buvo persirengę.

LIETUVOS EVANGELIKŲ KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Iš Lietuvos kilusių ir ten dirbusių evangelikų liuteronų kunigų ant-rasis suvažiavimas vyko š.m. sausio 6-9 Annaberge, Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos namuose. Susirinko 11 kunigų, kai kurie su žmonomis.

Pirmą dieną vakarines pamaldas laikė namų šeimininkas vicesenj. J. Urdzė. Prisiminti trys mirusieji kunigai. Vėliau pasidalintą prisiminimais iš jaunystės ir studijų dienų.

Penktadienį priešpiet kun. K. Felgendreheris pravedė Biblijos studiją. Popiet vicesenj. Urdzė pranešė apie evangelikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Vakare įvyko kunigų pasitarimas su svečiais. Nutarta po metų sušaukti panašų suvažiavimą. Vakarines pamaldas laikė kun. M. Klumbys, per kurias prisimintas prof. Vl. Jakubėnas. V. Banaitis pagrojo vargonais keletą jo kūrinių.

Šeštadienį Biblijos studiją pravedė kun. Fr. Barnelis. Po kavutės žiūrėtas filmas apie Pabaltijį. Vakarines pamaldas laikė kun. Fr. Skėrys, po kurių įvyko koncertas. Programą sudarė: smuikas (latviai broliai Bruveriai), fleita (P. Odinis). Mokyt R. Sprogienė paskaitė savos kūrybos. Kun. A. Franckaitis padeklamavo jo paties atliktus lietuvių poetų vertimus į vokiečių kalbą ir jų originalus. Solistė M. Panse-Simaniukštytė padainavo keletą lietuviškų dainų. Programos atlikėjų vardai rodo aukštą jos lygį.

Sekmadienio pamaldas su Šv. Vakariene laikė garbės senj. A. Gelžinius. Popiet suvažiavimo dalyviai išsiskirstė namo.

JONO GLEMŽOS 90 METŲ SUKAKTIS

Jubiliatas yra gimęs 1987 sausio 20. 90-ąją gimtadienį siauresniame draugų rately atšventė sausio 20-21 savo bute Schwarzwalde, Cāl-Hirsau. Platesnio masto šventė, kurioje dalyvavo apie 40 asmenų iš Vokietijos ir Šveicarijos, įvyko didžiojoje viešbučio Hotel Kloster Hirsau svetainėje sausio 22 vakare. Prasidėjo kokteiliu. Per vakarienę tarp atskirų patiekalų buvo sakomos kalbos. Programai vadovavo inž. G. Šlikas.

Pirmasis nuoširdžius sveikinimo žodžius tarė tėv. Alf. Bernatonis. Vėliau jis pasiūlė, pagerbiant jubiliatą, sudėti aukų LABDARAI.

Vicesenj. J. Urdzė prisiminė tuos laikus, kai Lietuvoje buvo pradėtos steigti pieninės. Tada jis iš ūkininko tėvo lūpų pirmą kartą išgirdo Glemžos vardą. Papasakojo apie sukaktuvininko įnašą į Lietuvos ūkį.

J. Lukošius kalbėjo apie pokario laikus, kai buvo steigiama Vokietijos Lietuvių tremtinių bendruomenė, vėliau persiformavusi į Vokietijos Lietuvių bendruomenę. J. Glemža buvo jos steigėjų ir vadovų gretose: dvi kadencijas (1950-56) buvo VLB Tarybos ir tris kadencijas (1953, 1954 ir 1955) VLB Valdybos nariu. Tai buvo tie laikai, kada dėl emigracijos į užjūrius mūsų Bendruomenei labiausiai trūko darbininkų. Jis taip pat buvo vienas Vokietijos LB knygų leidyklos BENDRIJOS steigėjų. Jubilianto nueitas kelias yra ilgas, tiesus ir prasmingas. Vokietijos LB Valdybos ir savo vardu linkėjo tą kelią dar ilgus metus žvaliai keliauti.

Eug. Lucienė moterišku nuoširdumu perteikė linkėjimus Stuttgarto lietuvių ir Vokietijos Lietuvių moterų klubų federacijos vadovybės vardu su tautinių spalvų rožių puokšte.

Dr. J. Norkaitis kalbėjo LABDAROS steigėjų, narių ir bendradarbių vardu, pastebėdamas, kad Glemža yra faktinasis tos draugijos steigėjas ir pirmininkas nuo pat įsisteigimo iki šiandien. Tai politiškai ir pasaulėžiūriškai neutrali organizacija, besirūpinanti daugiausia jauniosios lietuvių inteligentijos ugdymu. Dabar jos dėmesys nukreiptas

- 10 -

į paramą Punsko moksleivijai ir studentijai. "Labdaros" darbas tikriausiai įeis į lietuviškosios išeivijos istoriją, o kartu su juo ir Glemžos vardas. Linkėjo dar daug metų nepavargti, dirbant ši kilnų darbą.

Dr.A.Gerutis perskaitė Lietuvos diplomatijos šefo St.Lozoraičio sveikinimą.

Inž.G.Šlikas pabrėžė jubilieto pasišventimą Lietuvai ir jo nepalaužiamą lietuviškumą svetur, lygindamas jį su lietuvišku ažuolu. Perskaitė sveikintojo paties parašytą eilėrašį. Sudainuota Ilgiausių metų.

Kalbėdamas antrą kartą, tėv.A.Bernatonis iškėlė sukaktuvininko rūpinimąsi jaunimu, ypač Vasario 16 gimnazijos. Glemža buvo Vokietijos LB Valdybos narys, perkant Romuvos sodybą ir rūpinantis jos pritaikymu gimnazijos reikalams, personalo parinkimu, mokinių maitinimu ir t.t. Jo vadovaujama LABDARA ir šiandien teikia paramą šios mokyklos moksleiviams.

Paskutinis tarė žodį pats jubiliatas, paaiškindamas, kad ši pobūvi jam suruošė žmona Zina ir dukraitė Asta. Jos suteikė progą pabuvoti su mielais bičiuliais. Gavo krūvą sveikinimų iš visų žemynų ir vertingų dovanų. Vienas maloniausių sveikinimų buvęs iš ilgamečio bendradarbio prof.dr.Pr.Zundės bei jo šeimos iš JAV-bių ir Vasario 16 gimnazijos mokinių iš Romuvos. Pranešė, kad LABDARAI šiame pobūvy surinkta 550 DM. Dėkojo visiems už atsilankymą ir kvietė dar pabuvoti ir pasišnekučiuoti.

Jubiliatui ir svečiams, pasilikusiems Schwarzwalde nakvoti, rytojaus dieną (sekmadienį) tėv.Alf.Bernatonis atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą.

Kun. KAZIMIERUI SENKUI 60 METŲ

Sukako š.m.sausio 24. Gimęs netoli Vilkaviškio. Ruošimasi į kunigus pradėjo Vilkaviškio Kunigų seminarijoje. 1940 persikėlė į Vokietiją. Iššventintas kunigu 1942 gegužės 30 Münstery/Wostf. Taigi tą dieną šiomet švęs 35-rių metų kunigystės sukaktį.

Bažnytinės muzikos magistro laipsnį gavo po karo Romoje. Dirba lietuvių sielovadoje, dabar Stuttgarte. Yra paruošęs lietuvišką giesmyną "Garbė Dievui". Leidžia mėnesinį biuletinį "Lietuvių Baden-Württemberg", skirtą daugiausia pastoraciniams reikalams.

Kun.K.Senkus aktyviai reiškiasi Vokietijos Lietuvių bendruomenėje. Beveik visą laiką yra renkamas į Stuttgarto apylinkės valdybą. Lietuviškoje veikloje dirba ir šalia Bendruomenės, ruošdamas įvairius renginius Pforzheime, Karlsruheje ir kitur. Jis buvo ir Lietuvių kultūros draugijos pradininku, kurioje taip pat gyvai reiškiasi.

VLADIMIRAS BUKOVSKIS FRANKFURTE

Žmogaus teisių draugijos pakviestas ir globojamas, vokiečių visuomenei Bukovskis pasirodė š.m. sausio 22 Frankfurto miesto centre, Dominikonų vienuolyno salėje. Jau prieš mitingo atidarymą prie įėjimo į vienuolyną gatvėje viešpatavo didžiulė spūstis, nusitiesė ilgos eilės. Salėje žmonės netilpo. Didelė dalis liko stovėti koridoriuose, kur buvo įtaisyti garsintuvai ir visi galėjo gerai sekti pokalbius. Publiką sudarė daugiausia jauni žmonės. Mitingui gambiai vadovavo Žmogaus teisių draugijos pirmininkė Korn.Gerstenmaier.

Pirmiausia ji supažindino klausytojus su Bukovskiu, pranešdama, kad svečias tars tik keletą žodžių, o paskui atsakinės į klausimus. Pradžioje klausė tik prezidiumo, kurį sudarė 6 asmenys, nariai, o vėliau ir klausytojai iš publikos. Bukovskio atsakymai buvo taiklūs,

tikslūs ir sąmojingi. Jokio nuovargio nei veide, nei balse negalima buvo pastebėti. Kalbėjo rusiškai per vertėją. Daugumas atsakymų publikos buvo sutikti smarkiais plojimais. Viena klausėja iš prezidiumo užsiminė apie Lietuvoje vykdomą pasipriešinimą sovietams, o pats Bukovskis užsiminė Pabaltijo tautų nepasitenkinimą sovietiniu režimu. Pabrėžė, kad Sovietijoje auga domėjimasis religija ir kaip pavyzdį nurodė Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikas. Pokalbiai truko dvi valandas. Juos sekė spaudos ir televizijos reporteriai ir apie 800 - 1.000 žmonių, tarp jų ir negausus lietuvių būrelis.

LIETUVIAI REIKALAUJA VYKDYTI HELSINKIO SUSITARIMUS

1976 gruodžio 1 Reuterio žinių agentūra paskelbė, kad tą patį metų lapkričio 30 spaudos konferencijoje Maskvoje 5 lietuviai pranešė, kad Lietuvoje sudaryta grupė žmonių sekti Helsinkio susitarimų vykdymą Pabaltijy. Tai grupei priklauso: religinis aktyvistas **V i k t o r a s P e t k u s** (jis minimas kaip drąsus kovotojas LKB Kronikoje), žydų aktyvistas **E i t e l F i n k e l š t e i n a s**, gydytojas bei fizikas, Ceikinių klebonas kun. **K a r o l i s G a r u c k a s**, rašytojas bei poetas **T o m a s V e n c l o v a**, neseniai išleistas 5-riems metams užsienin ir išvykęs profesoriauti į Kaliforniją (JAV) ir poetė **O n a L u k a u s k a i t ė - P o š k i e n ė**, 10 metų kalinta Mordovijos stovyklose, JAV-bėse gyvenančios Sofijos Jasaitienės sesuo.

Grupės pareiškime sakoma, kad sovietinė Lietuva yra išdava sovietų įvykdyto neprikl. Lietuvos Respublikos karinio okupavimo 1940 birželio 15. Sovietinė Lietuvos vyriausybė laužo Helsinkio susitarimus, laikydama ištrėmtus du vyskupus - Jul. Steponavičių ir Vinc. Sladkevičių, kontroliuodama religines draugijas, baudama už religinės literatūros dauginimą ir platinimą ir t.t.

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Jaunimo kongresui ruošti komiteto posėdis įvyko š.m. sausio 15 ir 16 Bonn-Bad Godesberge, Annabergo pilyje. Dalyvavo komiteto nariai iš Prancūzijos, Anglijos ir Vokietijos, iš viso 11 asmenų. Apsvarstytą techniškai kongreso organizavimo reikalai, nutarta kongreso pradžios data - 1979 liepos 12.

Vienbalsiai patvirtintas kongresui rengti komiteto darbo prezidiumas: pirmininkas A. Šmitas, vicepirmininkas A. Lucas, sekretorė R. Sreifeldaitė, išdininkas R. Šileris ir reikalų vedėjas K. Ivinskis. Kongreso komiteto adresas: K. Ivinskis, Oppelner Str. 61, 5300 Bonn. Telef.: (02221)-662505. Visais kongreso reikalais ateityje reikia kreiptis čia nurodytu adresu.

Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdyba sutiko vykdyti lėšų telkimą. Jaunimo atstovai pasižadėjo tame darbe jai paveikiai talkinti. Pateikta samata parodė, kad kongreso ruošimas ir pravedimas pareikalaus apie 100.000 DM. Didelę tos sumos dalį sudės patys kongreso dalyviai. Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdyba yra taip pat pažadėjusi lėšomis kongresą paremti. Tačiau didžiąją naštą teks pakelti Europos kraštų lietuviams. Tikimasi, kad Europos lietuviuose Jaunimo kongresas ras gyvą pritarimą ir bus jų paremtas. Jei Europos lietuviai šiam reikalui sutelks bent 50.000 DM, tai sklandus kongreso pravedimas bus užtikrintas.

Nors kongresas vyks 1979, bet pinigai jau dabar reikalingi, nes paruošiamieji darbai pradėti. Todėl Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdyba prašo visus tautiečius ir visus jų bičiulius įsisauginti Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikšmę lietuviybės išlaikymui ir ugdymui ir dosniai paremti jį aukomis. Kongreso lėšoms telkti VLB Valdyba atidarė specialią sąskaitą banke.

- 12 -

Aukas kongresui siųskime tuo jau į
šią sąskaitą:

IV. WELTKONGRESS DER LITAUISCHEN JUGEND KONTO Nr. 8.9257.04
Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00
6840 Lampertheim

Aukas kongreso reikalams galima siųsti ir pašto perlaida, adresuo-
jant: Litauische Volksgemeinschaft, 6840 Hüttenfeld.

Būtų gražu, jei dirbantieji tautiečiai tuo jau duotų savo bankam il-
galaikius pavedimus (Dauerauftrag) kiekvieną mėnesį pasiųsti kongre-
so reikalams skirtą sumą.

Lietuviški laikraščiai maloniai prašomi paskelbti IV Pasaulio Lietu-
vių jaunimo kongreso sąskaitą.

VOKIETIJOS LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

šaukiamas š.m. kovo 11-13 Romuvoje, Hüttenfelde. Pradžia - kovo 11
19 val. Praeitais metais suvažiavimas, pradėtas taip pat 19 val., di-
delę dalį darbotvarkės atliko dar tą pačią dieną ir rytojaus dieną
jau galėjo būti užbaigtas.

Darbotvarkės projekte numatyta 14 punktų. Šis suvažiavimas bus eili-
nis, bet kartu ir ypatingas. Ypatingu jį daro ta aplinkybė, kad šie-
met bus renkami visi 15 Tarybos nariai. Todėl be kasmet perrenkamų
Vokietijos LB Valdybos, Kontrolės komisijos ir Garbės teismo, šiemet
turės būti išrinkta dar ir Tarybos rinkimų komisija. Be to, šiemet
baigiasi mandatai trims VLB Tarybos atstovams Vasario 16 gimnazijos
kuratorijoje. Jie turės būti perrinkti arba nauji išrinkti vėl tre-
jiesiems metams.

VOKIETIJOS LB ATSTOVYBĖ NORDRHEIN-WESTFALIJOJ

Š i a i s m e t a i s r e n g i a :

1. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų studijas kovo 11-13
5300 Bonn-Bad Godesberg, Annaberger Str.400
2. Jaunimo ir menininkų suvažiavimą balandžio 29 - gegužės 1 ten pat.
3. M.Pečkauskaitės 100 metų jubiliejaus minėjimą gegužės 21
4000 Düsseldorf, Bismarckstr.90 - Haus des Deutschen Ostens.
4. LABDARAI renginį birželio 4-5 Annaberge,
5. Tautos šventę rugsėjo mėn. Hagene,
6. Lietuvos kariuomenės dieną lapkričio mėn. Dortmunde.

Nordrhein-Westfalijoje įkurtas LIETUVIŠKOS DAINOS RATELIS

Priimami muzikalūs gerų balsų dainininkai-ės. Kreiptis į P.Bučinską
(4290 Bocholt, Römer Str.11) arba į Irmą Mauzienę (I.Mausa,
4410 Warendorf-Müssingen, Drenbrüggenstr.28).

M I R U S I E J I

A l e k s a n d r a s MAKUTĖNAS mirė 1977 sausio 2 Mendigo mieste.
Palaidotas sausio 6 - Trijų Karalių dieną.Untermendigo parapijos baž-
nyčioje šv.mišias atnašavo ir Obermendigo kapinėse laidojimo apeigas
atliko tėv.dr.Konst.Gulbinas. Laidotuvėse dalyvavo didokas būrys vie-
tinių gyventojų ir tautiečių, tarp jų Vokietijos LB Nordrhein-Westfa-
lijos krašto ir Bonn-Kölno apylinkės vadovai: M.Kiužauskas, J.Iva-
nauskas ir inž.M.Strumila su poniomis. Laidotuvėmis rūpinosi Ivanovų
šeima, o jauną našlę Katariną ir dvejų metų nesulaukusią dukrelę
Sandrą-Birutę tėviškai globojo Andrijaičiai.

Velionis buvo gimęs 1924 gegužės 26 Kaune. Į Vokietiją atbloktas karo audros, po karo sirgo, porą metų dirbo firmoje, o vėliau vertėsi prekyba, todėl jokios rentos įpėdinėms nepaliko.

A.Makutėnas buvo veiklus VLB Bonn-Köln apylinkės narys ir keletą metų jos sekretorius.

T a d a s ALMINAUSKAS, VLB Osnabrücko apylinkės narys, mirė 1977 sausio 22 Vehrte/Belme. Gedulingas pamaldas Sopulingos Dievo Motinos bažnyčioje atlaikė ir laidojimo apeigas Vehrte's kapinėse atliko kun. V.Šarka sausio 27.

Velionis buvo gimęs 1906 spalio 1 Paniškių k., Švėkšnos valsč. Buvo pašto viršininkas Gruzdžiuose ir Žem.Naumiesty. Daug rūpinosi savo pensijos pagerinimu, bet neilgai teteko ja naudotis: kaip ir daugelis vienišų tautiečių, buvo po kelių dienų užtiktas miręs savo kambary.

T e r e s ė DUBAUSKAITĖ, buv. Vokietijos LB narė, mirė 1976 gruodžio 25 Šv.Jadvygos senelių prieglaudoje Vechoje. Palaidota gruodžio 29 Vecho miesto kapinėse. Buvo gimusi 1898 gruodžio 7 Gutkaimy, Kybartų valsč., Vilkaviškio apskr.

A d e l i n a WEIHER-HIRŠAITĖ, mirė 1977 sausio 24 Hanau ligoninėje po susižeidimo savo namuose. Palaidota sausio 27 Erlansee-Langendiebacho kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos evang.kun.Soennig ir kun.Fr.Skėrys. Dalyvavo apie 100 žmonių. Buvo gimusi 1890 vasario 2 Tolkūno k.,Marijampolės apskr. 1941 su šeima repatrijavo Vokietijon. 1945 iš Pomeranijos buvo gražinta Lietuvon. 1957 mirė vyras, 1959 atvyko V.Vokietijon. Liko du sūnūs ir dvi dukros Vokietijoje ir sūnus Čikagoje. Į šermenis buvo susirinę per pusšimtis žmonių.

J o n a s SĖDAITIS mirė 1976 gruodžio 22 Bremene. Palaidotas gruodžio 28 Bremene, Huckelriede kapinėse. Laidojimo apeigas atliko senj. A.Keleris. Po laidotuvių namiškiai pakvietė visus kavutės. Velionis buvo gimęs 1898 liepos 13 Žiūrių k.,Šakių apskr. Dalyvavo nepriklausomybės kovose. Nuo 1922 tarnavo policijoje, buvo šaulių būrio vadas. 1941 atvyko Vokietijon. Po karo, gyvendamas Wehnene ir Bremene, buvo veiklus visuomenininkas.

L y d i j a MILKAITIENĖ, vilkaviškietė, mirė 1977 vasario 1 Idar Obersteino mieste. Palaidota 1977 vasario 4 to miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Br.Liubinas. Buvo gimusi 1900 rugsėjo 7. Ištekėjo už karininko, kuris, pasiekęs pensininko amžių, buvo Šiaulių kalėjimo viršininku. Mirė 1945 R.Vokietijoje, iš kur šeima 1947 buvo gražinta Lietuvon, o 1960 atvyko į V.Vokietiją. Duktė ištekėjo už dr.med.V.Totoraičio.

J u o z a s ČEPAITIS, 52 metų amžiaus, seiniškis, 1977 sausio 4 rastas miręs savo bute. Gyveno nuo šeimos atsiskyres. Per karą tarnavo vokiečių kariuomenėje.

L i e t u v o j e m i r š t a K r i s t u s

Tokio pavadinimo - CHRISTUS STIRBT IN LITAUEN - Andrė Martin/Peter Falke knyga išėjo iš spaudos. 320 psl., lininis įrišimas, kaina 28 DM. Išleido Paul Pattloch Verlag, 8750 Aschaffenburg, Goldbacher Str.2, Postfach 549. Tel.(06021)-22187.

Kun. V. Š a r k a p r a š o

"sąžiningai atitaisyti", kad jis L.Brežnevui laišką parašė Žmogaus teisių dienoje - 1976 gruodžio 10. Ši svarbi aplinkybė INFORMACIJŲ Nr.11/12 - 1976 nebuvo suminėta.

L a i s v ė s R a d i j a s (RADIO LIBERTY) iš Müncheno dabar lietuvišką programą transliuoja šiomis bangomis: 17-18 val. 19, 31 ir 41 m; 21-22 val. 31, 41 ir 49 m; 6-630 ir 4-4,30 val. 41 ir 49 m.V. Vokietijos laiku. Programa įdomi ir kai kuriose vietose gerai girdima.

" 24 "

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.Kirkilionis iš Dörfles-Esbacho ir dr.med.St.Šereika iš Queidersbacho po	100,--DM
S.D. iš Kempteno	100,--šv.f.
Tėv.Alf.Bernatonis iš Dieburgo	61,40 DM
Jieva Banevičienė iš Pinnebergo ir Maria Fugalewitsch iš Kiel'io po	50,-- "
Inž.St.Kungys iš Livermore (California) ir Alina Lipčienė iš New Haveno, Conn., JAV-bės,po US dolerių	20,--
St.Ivanauskas iš Schwetzingeno	40,-- DM
Dr.med.J.Gurklevičius iš Bruchmühlbacho-Miesau 2, Ed.Rosploch iš Berlyno ir P.Bajoriūnas iš Heidesheimo po	30,-- "
Vl.Staliauskas iš Darmstadto, J.Janušaitis iš Bielefeldo, P.Bružas iš Liežo (Belgija), J.Laukaitis iš Müncheno ir Lydia Dauth iš Zeppelinheimo po	20,-- "
V.Gruzdys iš St.Euclido, Ohio, JAV-bės, US dolerių	8,--
P.Iljunas-Knack iš Berlyno, Bern.Budreika iš Darmstadto, ir J.Jurkutaitis iš Edeweichto po	10,-- DM

R O M U V O S K N Y G Ų K I O S K E
galima įsigyti šias nebrangias, bet geras knygas,ar užsisakyti paštu:

J.Gliauda. ORA PRO NOBIS. Premijuotas romanas. 448 psl. Kaina	10,--DM
J.Matulionis. NERAMIOS DIENOS. Kietais viršel. 580 " "	38,--"
P.Maldeikis. MYKOLAS KRUPAVIČIUS. Lino " 494 " "	20,--"
Paulius Jurkus. JUODVARNIAI. Pasaka-poema. 200 " "	13,--"
St.Džiugas. KIŠKUČIO VARDINĖS. Iliustr.eilėraščiai. 60 psl.Kaina	6,50"
B.Pukelevičiūtė. NAUJUJU METŲ ISTORIJA.Prem.romanas.184 " "	12,--"
" " RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS.PREMIJUOTAS " 238 " "	13,--"
Juozas Kralikauskas. TAUTVILA. Romanas 206 " "	10,--"
Stasys Yla.VARDAI IR VEIDAI MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJ.346 " "	16,--"
Br.Raila.DIALOGAS SU LIETUVIAIS.Kietais viršeliais. 560 " "	13,--"
Henrikas Lukoševičius. VIENAS MAŽAS GYVENIMAS. 192 " "	13,--"
Dr.S.Aliūnas. ALIJOŠIAUS LAPAI. Humoristiniai eilėr. 88 " "	6,--"
V.Alantas.ROMAS KALANTA.Gymnazi deglai Nemuno slėny.116 " "	8,--"
Ed.Cinzas.RAUDONOJO ARKLIO VASARA.Romanas.Kiet.virš.312 " "	15,--"
St.Barzdukas.LIETUVIS SAVO TAUTOJE,VALSTYBĖJE, BENDRUOMENĖJE. Kietais viršeliais 258 " "	16,--"
Vl.Vailionis.LIKIMO AUDROSE. " " romanas 344 " "	18,--"
Jeronimas Ignatonis. LŪŽIAI. Romanas. 302 " "	8,--"
Antanas Musteikis. KIAUROS RIEŠKUČIOS. Romanas. 258 " "	12,--"
K.Škirpa.SUKILIMAS.Dokumentinė apžvalga.Kiet.virš. 584 " "	30,--"
M.Springborn.PASKUTINIS PRŪSŲ SUKILĖLIS HERKUS MANTAS. Romanas iš didž.prūsų sukilimo prieš kryžiuočius. 198 " "	5,--"
Al.Baronas.DEBESYS PLAUKIA PAŽEMIU.Apysakų rinkinys.224 " "	3,--"
Vytautas Volertas. GYVENIMAS YRA DAILUS. 242 " "	6,50"
Jose E.Rivera. AMAZONĖS DŽIUNGLĖSE. Romanas. 356 " "	16,--"

N a u j a d a i n Ų p l o k š t e l ė

Firma "Gifts International"(2501 W.71st Street,Chicago,Ill.60629,USA) išleido Violetos Rakauskaitės-Landienės 13-kos dainų plokštelę VIOLETA. Dainos įrašytos Vilniaus plokštelių studijoje. Kaina 6 doleriai.

J A U N I M O B A L S A S

Tokio pavadinimo leidinėlis pasirodė šiais metais. Iš 16-kos puslapių 4 psl. vokiečių kalba. Redaguojamas 7-ių asmenų. Adresas: c/o A.Vilčinskas, Zähriger Str.54, 6900 Heidelberg. Žada išeiti 4 kartus per metus. Prenumeratos kaina 10 DM, mokiniams ir studentams 7 DM; vienas numeris kainuoja 3 DM, mokiniams ir studentams 2 DM.